

آیین نامه و دستورالعمل اجرایی حمل و نقل دانش آموزان

انجمن اولیا و مربیان

سازمان پروازی و دیپلماتی آموزشی کشور
اتحادیه کسب و کارهای آموزشی کشور

آیین‌نامه اجرایی حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس

مصوب جلسه مورخ ۸۷/۰۲/۰۱ وزرای عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند.

الف- مؤسسات یا شرکتهای پیمانکاری خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان: اشخاص حقوقی هستند که تأمین خودروها و رانندگان واجد شرایط را جهت حمل‌ونقل دانش‌آموزان با توجه به ضوابط و مقررات مندرج در این آیین‌نامه بر عهده می‌گیرند.

ب- خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان: خودروی عمومی اعم از اتوبوس، مینی‌بوس، ون، سواری کار، سواری استیشن و سواری که برای رفت و آمد دانش‌آموزان مدارس اختصاص داده شده است و دارای علائم مشخص‌کننده و تجهیزات لازم می‌باشد.

پ- راننده خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان: فردی است که به موجب این آیین‌نامه پس از اخذ گواهی صلاحیت رانندگی با خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان مسئولیت جابجایی آنان را به عهده خواهد داشت.

ت- گواهی صلاحیت رانندگان خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزی: اجازه‌نامه‌ای است که با رعایت قوانین و مقررات مربوط و یا در صورت نیاز با ارائه معرفی‌نامه از سوی آموزش و پرورش توسط مراجع مربوط به نام راننده صادر می‌گردد.

ث- مجوز تأسیس و فعالیت: اجازه‌نامه‌ای است که با رعایت مقررات این آیین‌نامه از طرف مراجع صالح برای متقاضیان واجد شرایط و برای مدت معین صادر می‌شود.

ج- مراقب دانش‌آموزان: فردی است واجد شرایط مندرج در این آیین‌نامه که جهت حفاظت از دانش‌آموزان و کودکان در مقابل حوادث احتمالی و کمک به رانندگان در طول زمان سرویس در خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان حضور دارد.

چ- قرارداد: تعهدی است که فی مابین نماینده یا نمایندگان وزارت آموزش و پرورش و اشخاص حقوقی بند «الف» بمنظور حمل‌ونقل دانش‌آموزان به مدت یکسال منعقد می‌گردد.

ماده ۲- فعالیت موسسات و شرکتهای پیمانکاری خودروهای حمل‌ونقل

دانش‌آموزان منوط به دارا بودن شرایط زیر می‌باشد:

الف- دارا بودن اجازه‌نامه تأسیس از مراجع مربوط.

ب- داشتن اساسنامه و شماره ثبت.

پ- معرفی خودروها و رانندگان واجد شرایط به مراجع صدور مجوز تأسیس.

ت- رعایت سایر شرایط و ضوابط مندرج در این آیین‌نامه.

ماده ۳- شرایط راننده خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس به

شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- دارا بودن حداقل ۲۳ سال تمام.

ب- دارا بودن گواهینامه معتبر برای رانندگی با وسیله نقلیه مربوط.

پ- عدم ابتلا به بیماری‌های مسری، صرع و عدم اعتیاد به مواد مخدر و یا

الکل با ارائه گواهی از مراجع مربوط.

ت- نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری و همچنین عدم محکومیت به محرومیت

یا محدودیتهای رانندگی.

ث- نداشتن سوء شهرت به تأیید مراجع صالح.

ج- تأهل (به استثنای زنان سرپرست خانوار).

تبصره ۱- اولویت ارائه خدمات حمل‌ونقل به دانش‌آموزان مدارس دخترانه با بانوان خواهد بود.

تبصره ۲- ارائه خدمات حمل‌ونقل به دانش‌آموزان پسر در مقطع راهنمایی و متوسطه بر عهده رانندگان مرد می‌باشد.

تبصره ۳- رانندگان موظفند همه ساله گواهی سلامت جسمانی و روانی خود را از مراجع صالح دریافت و ارائه نمایند.

ماده ۴- شرایط و ضوابط مراقبین دانش‌آموزان در خودروهای حمل‌ونقل مدارس به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- دارا بودن حداقل ۲۰ سال تمام.

ب- نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفی.

پ- نداشتن سوء شهرت به تأیید مراجع صالح.

ت- تأهل (مردان).

ث- عدم ابتلا به بیماریهای مسری، عدم اعتیاد به مواد مخدر و یا الکل با ارایه گواهی از مراجع مربوط.

تبصره ۱- تأمین، انتخاب، معرفی و آموزش مراقبین به عهده پیمانکار می‌باشد و تأیید و نظارت و کنترل به عهده وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

تبصره ۲- مدیر مدرسه با هماهنگی انجمن اولیاء و مربیان موظف است مراقبین وسیله نقلیه مدارس را همه ساله جهت اخذ گواهی سلامت به مراجع

صلاحیت دار معرفی نماید. بکارگماردن مجدد آنان منوط به داشتن گواهی یاد شده خواهد بود.

تبصره ۳- مراقبین خودروهای مدارس دخترانه الزاماً بر عهده بانوان خواهد بود.

تبصره ۴- مراقبین خودروهای مدارس پسرانه در مقاطع دوره‌های راهنمایی و متوسطه الزاماً بر عهده مراقبین مرد خواهد بود.

تبصره ۵- استفاده از خدمات مراقبان فقط در خودروهای جمعی (شامل: ون، مینی‌بوس و اتوبوس) الزامی خواهد بود.

ماده ۵- شرایط و ضوابط خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- خودروهای با ظرفیت ۴ نفر به بالا.

ب- دارا بودن برگ معاینه فنی و بیمه شخص ثالث و سرنشین.

پ- مجهز بودن به وسایل ایمنی از جمله کمربند، کمک‌های اولیه و کپسول اطفاء حریق.

ت- دارا بودن علائم متمایز بر روی بدنه خودرو.

تبصره ۱- تعیین نوع و نحوه استفاده از علائم متمایز براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور به تصویب خواهد رسید.

تبصره ۲- بکارگیری خودروهای متفرقه از شمول این آیین‌نامه خارج بوده و مسئولیت و عواقب سوء ناشی از استفاده از آنها متوجه شخص استفاده کننده خواهد بود.

ماده ۶- شرایط و ضوابط صدور گواهی صلاحیت رانندگی خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- رانندگان خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان باید دارای گواهی صلاحیت رانندگی خودروهای حمل‌ونقل مدارس دانش‌آموزان باشند.

ب- شهرداری و بخشداری محل حسب مورد وظیفه دارند با رعایت مقررات و شرایط مندرج در این آیین‌نامه پس از اخذ مدارک از متقاضیان نسبت به صدور گواهی صلاحیت رانندگی با وسایل مجاز اقدام نمایند.

پ- مدت اعتبار گواهی صلاحیت رانندگی برای رانندگی خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس از تاریخ صدور یکسال است.

ت- آموزش و پرورش و مؤسسات و شرکتهای پیمانکاری خودروهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان مکلفند به محض اطلاع از فقدان هر یک از شرایط مندرج در این آیین‌نامه در خصوص صلاحیت راننده، مراتب را حسب مورد به شهرداری یا بخشداری محل اعلام نمایند.

ث- هرگاه راننده یکی از شرایط یاد شده در این آیین‌نامه را از دست بدهد شهرداری، بخشداری و آموزش و پرورش محل حسب مورد موظفند مراتب را ظرف یک هفته به پیمانکار و راننده مربوط اعلام نمایند. پیمانکار و راننده می‌توانند ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ نسبت به ارائه اسناد و مدارک مثبت به مبنی بر عدم زوال شرایط اعلام شده و یا رفع نواقص به شهرداری و بخشداری

محل اقدام نمایند. در صورت عدم اقدام و یا عدم پذیرش دفاعیات، گواهی صلاحیت، ابطال خواهد شد.

تبصره- پیمانکار موظف است به منظور جلوگیری از اختلال یا وقفه در ارائه خدمات حمل‌ونقل به دانش‌آموزان، در طول مدت رسیدگی به وضعیت راننده، نسبت به معرفی و اشتغال راننده واجد شرایط اقدام نماید.

ماده ۷- مرجع صالح صدور مجوز تأسیس و فعالیت و گواهی صلاحیت رانندگی در محل‌هایی که شهرداری وجود دارد، شهرداری محل و در بقیه محلها به عهده بخشداری می‌باشد.

ماده ۸- در اختیار گذاشتن خودرو حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس به افراد فاقد گواهی صلاحیت و همچنین رانندگی بدون گواهی صلاحیت با اینگونه وسایل ممنوع می‌باشد. با مرتکبین مطابق قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم رانندگی مصوب ۱۳۵۰ و اصلاحات بعدی آن و آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی عمل خواهد شد و در صورت ارتکاب در غیر موارد اضطرار و نیز در صورت تکرار تخلف بیش از چهار بار مطابق بند «ث» ماده «۶» این آیین‌نامه عمل خواهد شد.

تبصره- مدارس موظفند موضوع اخذ و ابطال گواهی صلاحیت در صورت تکرار تخلف را در قراردادهای پیمانکاری درج نمایند.

ماده ۹- پیمانکاران و آموزش و پرورش باید ترتیبی اتخاذ نمایند که مدت زمان رفت و یا بازگشت دانش‌آموزان با خودروی مدرسه از یک ساعت تجاوز ننماید.

ماده ۱۰- پیمانکاران و رانندگان خودروهای حمل‌ونقل مدارس موظف هستند از سوار نمودن افراد غیر مسئول در خودروهای مدارس خودداری و ظرفیت هر وسیله را برابر مندرجات تعیین شده در کارت شناسایی خودرو مراعات نمایند.

ماده ۱۱- هرگاه راننده خودروی مدارس تصادف منجر به فوت یا جرح داشته باشد و راننده مقصر تشخیص داده شود گواهی صلاحیت وی موقتاً اخذ و در صورت محکومیت ابطال خواهد شد.

ماده ۱۲- هرگاه راننده خودروی مدارس بیش از سه بار مرتکب تخلفات سرعت غیرمجاز، سبقت غیرمجاز، انحراف به چپ، عدم رعایت حق تقدم، عبور از چراغ قرمز و عبور از محل ممنوعه شود گواهی صلاحیت وی برای مدت یک سال ضبط خواهد شد.

تبصره- پلیس راهنمایی و رانندگی موظف است هر شش ماه یکبار وضعیت تخلف از مقررات راهنمایی رانندگان خودروهای مدارس را به ادارات آموزش و پرورش و شهرداری و بخشداری محل اعلام نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که راننده از ادامه کار رانندگی با خودروی مدارس منصرف شود موظف است مراتب انصراف خود را یک ماه قبل کتباً به اطلاع مدرسه مربوطه و شهرداری یا بخشداری محل صادرکننده گواهی صلاحیت با تسلیم گواهی یادشده اعلام نماید.

ماده ۱۴- رانندگان خودروی حمل‌ونقل دانش‌آموزان موظفند به هنگام رانندگی اصل گواهی صلاحیت را همراه داشته باشند.

ماده ۱۵- هرگاه راننده گواهی صلاحیت خود را مفقود نماید مراتب را بلافاصله به مرجع صادرکننده گواهی اعلام تا ضمن رعایت کلیه مقررات نسبت به صدور گواهی المثنی اقدام شود.

ماده ۱۶- کلیه رانندگان وسایل نقلیه‌ای که در جهت مخالف یا موافق خودروهای مدارس حرکت می‌کنند، مکلفند به محض مشاهده چراغ

زردگردان خودروهای یادشده در فاصله پانزده الی سی‌متری آن توقف کامل نمایند، ادامه مسیر قبل از حرکت خودروی مدرسه مجاز نمی‌باشند.

ماده ۱۷- رانندگان خودروهای مدارس فقط در صورتی مجاز به روشن کردن چراغ زردگردان می‌باشند که دانش‌آموزان جهت سوار یا پیاده شدن ناچار به عبور از عرض معابر باشند.

ماده ۱۸- مسئولیت ارزش‌یابی، مدیریت و کنترل قراردادها به عهده کار گروهی متشکل از نمایندگان آموزش و پرورش و اعضای شوراهای انجمن اولیاء و مربیان و شهرداری‌ها و حسب مورد بخشدارها می‌باشد.

ماده ۱۹- دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مربوط به این آیین‌نامه توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های کشور، راه و ترابری و آموزش و پرورش تهیه و پس از تصویب وزیر کشور ابلاغ خواهد شد. این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۷/۰۵/۳۱ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه حمل‌ونقل دانش‌آموزان

وزیر کشور (۵۴۹۰۱-۹۷/۰۴/۰۳)

ماده ۱- اصطلاحات و عبارات زیر در این دستورالعمل، دارای معانی و مفاهیم زیر می‌باشند:

الف- آیین‌نامه: منظور آیین‌نامه حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس موضوع مصوبه شماره ۸۹۳۷۰/ت/۳۲۶۸۰ک مورخ ۸۷/۶/۳ هیأت محترم وزیران است.

ب- مدرسه: مدرسه جلوه‌ای است از تحقق مراتب حیات طیبه، کانون عرضه خدمات و فرصت‌های تعلیمی و تربیتی، زمینه‌ساز درک و اصلاح موقعیت توسط دانش‌آموزان و تکوین و تعالی پیوسته هویت آنان بر اساس نظام معیار اسلامی، در چارچوب فلسفه و رهنامه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران.

ج- شرکت متقاضی: اشخاص حقوقی متقاضی انجام خدمات امور حمل‌ونقل دانش‌آموزان که طبق فراخوان مرجع صدور پروانه فعالیت شناسایی می‌شوند.

د- شرکت مجاز: اشخاص حقوقی که با رعایت مقررات مندرج در این دستورالعمل با دریافت پروانه فعالیت حمل‌ونقل دانش‌آموزی از مرجع صدور پروانه فعالیت، مجاز به انجام امور حمل‌ونقل دانش‌آموزان می‌باشند.

ه- پیمانکار: شرکت‌های مجازی که جهت ارائه خدمات حمل‌ونقل دانش‌آموزی با ادارات آموزش و پرورش در شهرها و مناطق تابع استانها (کارفرما) قرارداد منعقد می‌نمایند.

انستیتو ملی و تربیتی

انستیتو ملی و تربیتی
تربیتی و آموزشی

ماده ۲ - کارگروه ماده ۱۹ کارگروهی متشکل از نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه‌های کشور، راه و شهرسازی و آموزش و پرورش است که طبق ماده ۱۹ آیین‌نامه تشکیل شده و وظیفه تهیه و تدوین دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مربوطه و نیز نظارت بر کلیه امور حمل‌ونقل دانش‌آموزی در کشور را بر عهده دارد.

تبصره - دبیرخانه این کارگروه دفتر حمل‌ونقل وزارت کشور می‌باشد و این کارگروه موظف است به طور مستمر هر ماه یک بار تشکیل جلسه دهد. مصوبات این کارگروه پس از امضا توسط وزیر کشور جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

ماده ۳ - کارگروه ماده ۱۸ کارگروهی متشکل از یک نفر نماینده اداره آموزش و پرورش شهر، یک نفر نماینده از والدین عضو شورای انجمن اولیا و مربیان شهر و یک نفر نماینده شهرداری و حسب مورد بخشداری‌هاست که طبق ماده ۱۸ آیین‌نامه در تمامی شهرهای دارای اداره آموزش و پرورش تشکیل می‌گردد و با حضور تمامی اعضا فعالیت‌های آن رسمیت می‌یابد. دعوت از نماینده مدیران اداره‌های کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، مدیران مدارس، نماینده پیمانکاران، پلیس راهور ناجا، استانداری، فرمانداری و دهیاری حسب مورد و بدون حق رأی بلامانع است.

تبصره ۱ - کارگروه موظف است به طور مستمر و هر ماه یک بار تشکیل جلسه دهد. رئیس کارگروه، مدیر اداره آموزش و پرورش شهر مربوطه و دبیر آن، نماینده شهرداری می‌باشد.

تبصره ۲- این کارگروه مسئولیت ارزشیابی، مدیریت و کنترل قراردادهای، تهیه شیوه‌نامه اجرایی جلسات و شرح وظایف اعضای کارگروه و پیگیری اجرای مصوبات را بر عهده دارد. همچنین کارگروه موظف است نسبت به ارائه گزارش فعالیت‌های انجام شده، اعلام مشکلات، گزارش تخلفات احتمالی و ... به مرجع صدور پروانه فعالیت، کارگروه استانی و اداره آموزش و پرورش شهر اقدام نماید.

تبصره ۳- مصوبات کارگروه ماده ۱۸ با رای اکثریت اعضای کارگروه (آموزش و پرورش، شهرداری/ حسب مورد بخشداری، انجمن اولیا و مربیان) پس از امضای فرماندار به تمامی دستگاه‌های ذیربط ابلاغ گردیده و لازم الاجرا است.

تبصره ۴- تیپ قرارداد توسط وزارت آموزش و پرورش تنظیم شده و به تصویب تمامی اعضای کارگروه خواهد رسید.

ماده ۴- به منظور ایجاد تعامل و هماهنگی بیشتر میان اعضای کارگروه ماده ۱۸ و نظارت بر عملکرد کارگروه‌های ماده ۱۸ و تسهیل در اجرای مصوبات آن‌ها و فرآیندهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان و همچنین مدیریت حمل‌ونقل دانش‌آموزی در مناطق فاقد کارگروه ماده ۱۸، مدارس روستایی، روستا مرکزی و شبانه‌روزی، کارگروه استانی حمل‌ونقل دانش‌آموزی به ریاست معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری در هر استان تشکیل می‌یابد. اعضای این کارگروه معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار، مدیر کل آموزش و پرورش استان و رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان می‌باشند و اختیارات این کارگروه محدود کننده و به موازات شرح وظایف کارگروه ماده ۱۸ نیست.

تبصره ۱- کارگروه استانی بر روند تشکیل جلسات و شیوه اجرای مصوبات کارگروه‌های ماده ۱۸ نظارت داشته و مرجع حل اختلافات آن‌ها نیز می‌باشد.

تبصره ۲- مصوبات این کارگروه باید در راستای دستورالعمل و شیوه‌نامه‌های ابلاغی کارگروه ماده ۱۹ بوده و پس از ابلاغ توسط رئیس کارگروه برای تمامی اعضا لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۵- به منظور مدیریت و نظارت مستمر بر عملکرد دستگاه‌های متولی و شرکتهای مجاز حمل‌ونقل دانش‌آموزی و همچنین جمعیت و روزرسانی و پایش اطلاعات مربوطه، در چارچوب این دستورالعمل و آیین‌نامه آن سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور مکلف است نسبت به ایجاد سامانه الکترونیک حمل‌ونقل دانش‌آموزان و بهره‌برداری و پشتیبانی از آن براساس مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره ۱- طراحی ساختار این سامانه و به‌روزرسانی آن با هماهنگی و موافقت نماینده وزارت آموزش و پرورش و نماینده وزارت راه و شهرسازی و بر اساس قوانین و مقررات هر یک از وزارتخانه‌ها انجام می‌شود.

تبصره ۲- این سامانه باید از طریق اختصاص کد کاربری در سطوح مختلف دسترسی در اختیار وزارت کشور، معاونین هماهنگی امور عمرانی استانداری‌ها، شهرداری‌ها و سازمان‌های زیر مجموعه آنها، وزارت آموزش و پرورش و ادارات کل زیر مجموعه آن و تمامی مدارس کشور و همچنین وزارت راه و شهرسازی، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای و ادارات کل استانی آن قرار گیرد.

تبصره ۳- وزارتخانه‌های کشور، آموزش و پرورش، راه و شهرسازی و تمامی زیرمجموعه‌های آنها از زمان ابلاغ این دستورالعمل موظفند از طریق کد کاربری تخصیص یافته نسبت به ورود اطلاعات مربوطه و به‌روزرسانی مستمر آن در سامانه الکترونیک اقدام نمایند. همچنین تمامی پیمانکاران مکلفند تنها از نرم‌افزارهای پایش و رصد سفرهای دانش‌آموزی که براساس ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور هستند استفاده کنند.

ماده ۶: شهرداری‌ها در محدوده شهر و حریم آن و در محل‌هایی که شهرداری وجود ندارد بخشداری‌ها مرجع صدور پروانه فعالیت حمل‌ونقل دانش‌آموزی برای شرکتهای متقاضی بوده و موظفند نسبت به فراخوان و شناسایی شرکت‌های متقاضی، بررسی صلاحیت و صدور پروانه فعالیت برای آنها اقدام نمایند. همچنین بررسی گزارشات واصله از سوی کارگروه ماده ۱۸ در خصوص عملکرد و تخلفات احتمالی رخ داده توسط پیمانکار یا راننده و برخورد مطابق با ضوابط و یا لغو پروانه فعالیت، با مرجع صدور پروانه فعالیت می‌باشد.

تبصره ۱- پروانه فعالیت برای شرکت‌های متقاضی دارای شرایط مندرج در ماده ۱۱ این دستورالعمل به مدت یک سال صادر و در سامانه الکترونیک ثبت می‌شود.

تبصره ۲- تمامی اشخاص حقوقی مستقل و یا زیرمجموعه دولت و شهرداری‌ها و همچنین اشخاص حقوقی تحت نظارت نظام صنفی، تنها در صورت دارا بودن پروانه فعالیت، مجاز به انجام امور حمل‌ونقل دانش‌آموزان هستند.

تبصره ۳- مرجع صدور پروانه فعالیت و شرکت‌ها و موسسات وابسته به آن نمی‌تواند پیمانکار باشند.

تبصره ۴- مرجع صدور پروانه فعالیت موظف است اطلاعات مربوط به شرکت‌های متقاضی و شرکت‌های مجاز، رانندگان، ناوگان دانش‌آموزی و مراقبین دارای صلاحیت را تا پایان خرداد ماه هر سال در سامانه الکترونیکی ثبت یا تأیید کرده و هر گونه تغییر را در سامانه بروزرسانی نماید.

ماده ۷: گواهی صلاحیت رانندگان ناوگان حمل‌ونقل دانش‌آموزی معرفی شده از سوی شرکت‌های مجاز و بر اساس ضوابط صدور پروانه فعالیت رانندگان ناوگان تاکسیرانی و اتوبوسرانی شهری و برون شهری برای مدت یکسال حسب مورد توسط شهرداری‌ها و در خارج از حریم شهرها توسط بخشداری‌ها صادر شده و در سامانه الکترونیکی، توسط مرجع صدور پروانه فعالیت تأیید و ثبت می‌شود.

تبصره- گواهی صلاحیت رانندگان برای رانندگان دارای پروانه کار معتبر تاکسیرانی و یا اتوبوسرانی در شهرداری‌ها بدون تشریفات اداری صادر می‌گردد ولی باید به عنوان راننده دارای صلاحیت، هر سال مشخصات آنها در سامانه الکترونیکی ثبت گردد. تمامی رانندگان ناوگان دانش‌آموزی باید این گواهی را به همراه داشته باشند.

ماده ۸: ناوگان حمل‌ونقل دانش‌آموزی، ناوگان اتوبوس، مینی‌بوس، تاکسی و ون و سایر وسایل حمل‌ونقل با حداقل ظرفیت ۴ نفر است که مشخصات آن

با مصوبات مربوط به ناوگان حمل‌ونقل عمومی شهری و جاده‌ای مطابقت داشته باشد. این خودروها علاوه بر آنکه مجهز به علائم ممیزه و تجهیزات شناسایی ناوگان حمل‌ونقل دانش‌آموزی مصوب شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور می‌باشند باید توسط شرکت‌های مجاز در سامانه الکترونیکی ثبت شده و توسط مرجع صدور پروانه فعالیت در سامانه تأیید گردند.

تبصره - شرکت‌های پیمانکار مکلفند نسبت به تهیه، توزیع و نصب علائم ممیزه اقدام کرده و هزینه تأمین علائم ممیزه و تجهیزات شناسایی ناوگان برعهده پیمانکاران می‌باشد.

ماده ۹ - مراقبین دارای صلاحیت، افرادی هستند که جهت حفاظت از دانش‌آموزان در مقابل حوادث احتمالی، کمک به سوار و پیاده شدن و عبور از خیابان و کمک به رانندگان، در ناوگان دانش‌آموزی اتوبوس، مینی‌بوس و ون حضور دارند.

تبصره ۱ - مراقبین در صورت دارا بودن شرایط لازم (دارا بودن حداقل ۲۰ سال سن، نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری، نداشتن سوء شهرت به تأیید مراجع صالح، عدم ابتلا به بیماری‌های مسری، عدم اعتیاد به مواد مخدر و یا الکل با ارائه‌گواهی از مراجع مربوط) و همچنین گذراندن دوره‌های آموزشی مورد نیاز، توسط پیمانکار استخدام و مشخصات آنها در سامانه الکترونیکی ثبت می‌گردد.

تبصره ۲ - مسئولیت حسن انجام کار مراقبین برعهده پیمانکار بوده در صورت عدم حضور مراقب، مسئولیت هرگونه حادثه بر عهده پیمانکار می‌باشد.

تبصره ۳- تأمین، انتخاب، معرفی و آموزش مراقبین به عهده پیمانکار می‌باشد و تأیید و نظارت و کنترل به عهده آموزش و پرورش می‌باشد.

تبصره ۴- مدیر مدرسه با هماهنگی انجمن اولیاء و مربیان موظف است مراقبین وسیله نقلیه مدارس را همه ساله جهت اخذ گواهی سلامت به مراجع صلاحیتدار معرفی نماید. بکار گماردن مجدد آنان منوط به داشتن گواهی یاد شده خواهد بود.

تبصره ۵- مراقبین خودروهای مدارس دخترانه الزاماً بر عهده بانوان خواهد بود.
تبصره ۶- استفاده از خدمات مراقبان فقط در خودروهای جمعی (شامل: ون، مینی بوس و اتوبوس) الزامی خواهد بود.

ماده ۱۰- به منظور حفظ ایمنی تردد دانش‌آموزان در اردوهای برگزار شده و جلوگیری از وقوع حوادث رانندگی، کلیه مدارس کشور مکلفند ضوابط تعیین شده در دستورالعمل‌های اجرایی اردو و بازدید دانش‌آموزی مصوب کمیسیون ایمنی راه‌های کشور را لحاظ نمایند.

ماده ۱۱- پروانه فعالیت برای شرکت‌های متقاضی به شرط دارا بودن شرایط زیر و با لحاظ آیین‌نامه و دستورالعمل‌های در اختیار مراجع صدور پروانه فعالیت برای مدت یک سال صادر می‌گردد.

تبصره ۱- هزینه صدور پروانه فعالیت هر ساله حسب مورد توسط شورای اسلامی شهر مربوطه و بخشداری تعیین و توسط مراجع صدور پروانه فعالیت از شرکت های مجاز اخذ می گردد.

تبصره ۲- هرگونه شکایت در خصوص روند صدور پروانه فعالیت با حضور مرجع صدور پروانه فعالیت در کارگروه استانی بررسی و در خصوص آن حکم صادر می گردد. حکم صادره قطعی و لازم الاجراست.

الف- شرکت متقاضی دارای شماره ثبت در روزنامه رسمی بوده و موضوع خدمات حمل و نقل مسافر در اساسنامه آن درج شده باشد.

ب - شرکت متقاضی نسبت به معرفی دفتر ثابت و مناسب با امکان استقرار سیستم های اپراتوری و ارتباطی و نظارتی و ارائه مستندات سند ملکی یا اجاره نامه اقدام نماید.

ج - شرکت مجاز ملزم به بکارگیری تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری و تجهیزات هوشمند مورد نیاز در دفتر و در ناوگان حمل و نقل دانش آموزی، وفق نظر مرجع صدور پروانه فعالیت می باشد.

د- تعداد حداقل ناوگان مجاز ثابت (ملکی / قراردادی) تحت پوشش شرکت در ناوگان درون شهری با مشخص بودن مشخصات و مستندات کامل ناوگان، راننده و راننده های کمکی در هر شهر توسط مرجع صدور پروانه فعالیت تعیین می گردد.

هـ - شرکت متقاضی موظف است نسبت به ارائه موارد و قبول تعهدات ذیل اقدام نماید:

۱. ارائه گواهی عدم سوء پیشینه و عدم اعتیاد به مواد مخدر برای مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره

۲. اخذ و ارائه گواهی صلاحیت رانندگان.
۳. ارائه مفاسد حساب از سازمان‌های بیمه و دارایی (مالیات).
۴. ارائه مدارک آموزشی مورد تأیید مرجع صدور پروانه فعالیت.
۵. تعهد به استفاده از سامانه‌های هوشمند جهت نظارت مستمر بر عملکرد رانندگان و اطلاع‌رسانی مناسب به مرجع صدور پروانه فعالیت، والدین و مدارس.
۶. پذیرش کلیه تعهدات و تصمیم‌های هیئت انضباطی مرجع صدور پروانه فعالیت در چارچوب جداول تخلفاتی مندرج در آیین‌نامه تخلفاتی مرتبط با سازمان‌های حمل‌ونقل شهرداری‌ها و یا سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای.
۷. تعهد به استخدام مراقبین دارای صلاحیت جهت حضور مستمر در ناوگان دانش‌آموزی اتوبوس و مینی‌بوس مربوط به مقاطع ابتدایی با شرط استفاده از بانوان مراقب در خودروهای مدارس دخترانه و تعهد به پرداخت کامل حقوق و مزایای مراقبین مطابق قوانین کار.
۸. تعهد به فراهم آوردن شرایط و امکان بازدید و بازرسی مرجع صدور پروانه فعالیت از شرکت، سامانه‌های هوشمند مورد استفاده، ناوگان، رانندگان و مراقبین مربوطه.
۹. تعهد اولویت دادن به بانوان راننده در ارائه خدمات حمل‌ونقل به دانش‌آموزان مدارس دخترانه.
۱۰. تعهد اولویت دادن به راننده مرد در ارائه خدمات حمل‌ونقل به دانش‌آموزان مدارس پسرانه بالاتر از مقطع ابتدایی.
۱۱. تعهد به استفاده از ناوگان تمیز، بهداشتی، دارای برگ معاینه فنی و بیمه شخص ثالث و سرنشین، مجهز به سیستم گرمایشی و سرمایشی مناسب،

- مجهز به وسایل ایمنی از جمله کمربند سرنشینان جلو و عقب، کمک‌های اولیه و کپسول اطفاء حریق و نیز علائم ممیزه و تجهیزات شناسایی ناوگان.
۱۲. تعهد به تأمین ناوگان دارای طرح ترافیک جهت پوشش مسیرهای واقع در محدوده طرح ترافیک در شهرهای دارای محدوده طرح ترافیک.
۱۳. تعهد به نصب چراغ گردان زرد بر روی ناوگان و روشن بودن آن در هنگام سوار و پیاده شدن دانش‌آموزان.
۱۴. تعهد به رعایت ظرفیت هر وسیله نقلیه برابر با مندرجات تعیین شده در کارت شناسایی ناوگان.
۱۵. تعهد حضور به موقع ناوگان دانش‌آموزی در مبدأ و انتقال دانش‌آموزان به مقصد تعیین شده.
۱۶. تعهد به ارائه لیست پرداخت حقوق رانندگان و مراقبین با دریافت امضا آنان در هر ماه در صورت درخواست مرجع صدور پروانه فعالیت.
۱۷. تعهد به رعایت کامل قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی، ضوابط تاکسیرانی و اتوبوسرانی شهری و برون شهری و آیین‌نامه و دستورالعمل حمل و نقل دانش‌آموزان و تیپ قرارداد.
۱۸. تعهد به عدم استفاده از دخانیات و تلفن همراه توسط رانندگان در حین ارائه خدمات حمل و نقل دانش‌آموزی و تیپ قرارداد.
۱۹. تعهد حضور و غیاب روزانه دانش‌آموزان مربوطه توسط رانندگان و ارائه یک نسخه از آن به کارفرما.
۲۰. تعهد به استفاده از نرم‌افزارهای پایش سفرهای دانش‌آموزی دارای مجوز مربوطه.
۲۱. تعهد خودداری از سوار کردن مسافر و یا هر شخص دیگر و خارج از لیست و پرهیز از توقف بی‌جا در مسیر.

۲۲. تعهد به بروزرسانی آنلاین هر گونه تغییر بوجود آمده در ناوگان، رانندگان یا مراقبین.

۲۳. تعهد برای تهیه و ارسال لیست غیبت روزانه دانش‌آموزان از خودروهای حمل‌ونقل و ارائه به مدیر اجرایی حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدرسه (توسط راننده یا مراقب).

۲۴. تعهد به دریافت گزارش تخلفات راهنمایی و رانندگی هر شش ماه از پلیس راهنمایی و رانندگی و ارسال به کارگروه ماده ۱۸.

۲۵. تعهد برای جایگزین کردن و یا پرداخت هزینه‌های سرویس حمل‌ونقل در صورت غیبت رانندگان.

ماده ۱۲- هرگاه راننده ناوگان دانش‌آموزی مرتکب بیش از دو تصادف شده و مقصر تشخیص داده شود و یا بیش از سه بار مرتکب تخلفات سرعت غیرمجاز، سبقت غیر مجاز، انحراف به چپ، عدم رعایت حق تقدم، عبور از چراغ قرمز و عبور از محل ممنوعه شود گواهی صلاحیت وی یکسال ضبط خواهد شد. همچنین در صورتیکه راننده ناوگان دانش‌آموزی تصادف منجر به فوت داشته باشد و راننده مقصر تشخیص داده شود گواهی صلاحیت وی موقتاً معلق و در صورت محکومیت برای همیشه ابطال می‌گردد.

ماده ۱۳- نرخ خرید خدمات مربوط به حمل‌ونقل دانش‌آموزان مدارس مبلغی است که راننده ناوگان دریافت می‌نماید و هر سال باید حداکثر تا پایان اسفند ماه توسط کارگروه موضوع ماده ۱۸ آیین‌نامه پیشنهاد و پس از تصویب شورای شهر و حسب مورد بخشداری برای اجرا ابلاغ گردد. کسر هرگونه مبلغ

با عناوین مختلف مانند هزینه‌های نظارتی، پیمانکاری و... از مبلغ تعیین شده و پرداختی به راننده، غیرقانونی خواهد بود.

ماده ۱۴: مدارس موظفند تا ۲۰ اسفند ماه هر سال، تقاضای اولیه خود برای سال تحصیلی جدید را در خصوص ناوگان حمل‌ونقل دانش‌آموزی مورد نیاز به تفکیک سفرهای داخل شهر و حریم و خارج از آن در سامانه الکترونیک ثبت نمایند.

تبصره: در صورت عدم نیاز مدارس به خدمات حمل‌ونقل دانش‌آموزی در هر سال تحصیلی، ثبت آن در سامانه ضروری است.

ماده ۱۵- ادارات کل آموزش و پرورش مکلفند جهت ارائه خدمات حمل‌ونقل دانش‌آموزی تنها از طریق انعقاد قرارداد با شرکت‌های مجاز، حداکثر تا پایان تیرماه اقدام نموده و استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد پروانه فعالیت، تخلف محسوب می‌گردد.

تبصره ۱: مدیریت، نظارت و ساماندهی درخواست‌های پراکنده سرویس مدارس در سطح استان، به درخواست اداره کل آموزش و پرورش همان استان برعهده کارگروه استانی است.

تبصره ۲: در صورتی که بنا به هر دلیل، پروانه فعالیت شرکت‌های مجاز از سوی مرجع صدور باطل گردد، آموزش و پرورش و کلیه مدارس موظفند نسبت به فسخ قرارداد و خلع ید شرکت مزبور اقدام و شرکت جایگزین معرفی نمایند.

ماده ۱۶ - مرجع صدور پروانه فعالیت مکلف است پس از مشخص شدن پیمانکاران، نسبت به تهیه برچسب شناسایی ناوگان دانش‌آموزی (برچسب الکترونیک) اقدام کرده و آن را جهت نصب در ناوگان حداکثر تا پایان مرداد ماه در اختیار پیمانکار قرار دهد. هزینه‌های برچسب الکترونیک به ازای هر ناوگان، هرساله حسب مورد توسط شورای اسلامی شهر مربوطه و بخشداری تصویب و توسط مراجع صدور پروانه فعالیت از پیمانکاران اخذ و هزینه می‌گردد.

ماده ۱۷ - دوره‌های آموزشی مورد نیاز جهت پیمانکاران، رانندگان و مراقبین باید بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای برگزار گردد.

تبصره - تأمین هزینه‌های شرکت در تمامی دوره‌های آموزشی بر عهده پیمانکار بوده و گواهی گذراندن دوره‌های آموزشی باید توسط پیمانکار در سامانه الکترونیکی ثبت گردد.

ماده ۱۸ - اداره‌های آموزش و پرورش موظفند براساس قرارداد تیپ مندرج در سامانه الکترونیک که به تصویب کارگروه ماده ۱۸ رسیده است، حداکثر تا ۱۵ شهریور ماه با شرکت‌های مجاز معرفی شده طبق نرخ خدمات حمل‌ونقل دانش‌آموزی مصوب، موضوع ماده ۱۳ همین دستورالعمل و با احتساب هزینه‌های بالاسری پیمانکار قرارداد منعقد و یک نسخه از آن را در سامانه الکترونیک ثبت نمایند.

تبصره ۱- بررسی و نظارت بر عملکرد پیمانکاران بر عهده کارفرما بوده و در صورت بروز هرگونه تخلف، کارفرما گزارش تخلفات را به کارگروه ماده ۱۸ و مرجع صدور پروانه فعالیت ارسال می‌نماید تا بر اساس قوانین مرتبط و جاری، با شرکت خاطی برخورد گردد.

تبصره ۲- تأمین هزینه‌های فرهنگی و نظارتی مرتبط با حمل‌ونقل دانش‌آموزی و عوامل اجرایی حمل‌ونقل دانش‌آموزان مستقر در داخل مدرسه، علاوه بر نرخ خدمات حمل‌ونقل دانش‌آموزی، موضوع ماده ۱۳ دستورالعمل، توسط کارگروه ماده ۱۸ تعیین و در تیپ قرارداد اعمال می‌گردد.

تبصره ۳- کسر هرگونه درصد مالی خارج از موارد ذکر شده در این دستورالعمل از مبلغ قراردادهای حمل‌ونقل دانش‌آموزان تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۱۹- وزارت خانه‌های کشور، آموزش و پرورش و راه و شهرسازی موظفند مفاد آیین‌نامه اجرایی حمل‌ونقل دانش‌آموزان، این دستورالعمل و وظایف محوله را برای اجرا به ادارات زیر مجموعه خود ابلاغ نموده و پیگیری‌های لازم را در خصوص حسن انجام وظایف مربوطه به عمل آورند.

ماده ۲۰- تخلف از نظامات این دستورالعمل دارای مسئولیت مدنی است و متخلفین، علاوه بر محدودیت‌ها و محرومیت‌های مندرج در آیین‌نامه، مکلف به جبران ضرر و زیان وارده‌ی ناشی از تخلف به اشخاص زیان دیده می‌باشند.

ماده ۲۱- هرگونه اختلاف نظر در تفسیر و تبیین این دستورالعمل به کارگروه موضوع ماده ۱۹ آیین‌نامه ارجاع می‌گردد و نظریه این کارگروه با امضای معاون عمرانی وزیر کشور لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۲۲- این دستورالعمل در ۲۲ ماده، ۳۰ تبصره به تصویب رسید و براساس این دستورالعمل ابلاغیه شماره ۸۸۱۲۷/۱/۳/۳۷ مورخ ۸۸/۵/۱۴ کان لم یکن تلقی می‌گردد.

پیشینه سرویس مدرسه

اولین وسیله سرویس مدرسه کالسکه‌ای بود با ظرفیت ۲۵ نفر که به وسیله اسب حرکت می‌کرد در حدود سال ۱۸۸۶ توسط Wayne Works در انگلستان ساخته شد و به تدریج در نقاط دیگر جهان نیز رواج یافت که منجر به راه‌اندازی کارخانه ساخت کالسکه مدرسه در آمریکا شد. در سال ۱۹۱۴، با افزایش محبوبیت خودروها، خودرویی به عنوان سرویس مدرسه طراحی شد که سرعت حمل‌ونقل دانش‌آموزان را افزایش داد. تا پیش از دهه ۱۹۳۰ اتوبوس‌های مدرسه بیشتر وسیله نقلیه‌ای با هدف جابه‌جایی دانش‌آموزان و پس از آن استانداردهایی جهت افزایش ایمنی برای این اتوبوس‌ها تعریف شد.

یادداشت

This image shows a full page of blank, cream-colored paper with horizontal blue or grey ruling lines, typical of notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

سرویس مدرسه در کانادا

در کانادا تمام وسایل نقلیه مسئول جابه‌جایی دانش‌آموزان مانند اتوبوس، ون، مینی‌ون و ... دارای حریم و قوانینی هستند که می‌بایست از سوی راننده و سایر شهروندان و رانندگان رعایت شوند.

ایمنی خودرو: ایمنی دانش‌آموزان برای طراحان و سازندگان خودروهای سرویس مدرسه اهمیت بسیاری دارد. اتوبوس‌های مدرسه دارای شاسی و بدنه بسیار قوی هستند، موتور این اتوبوس‌ها در قسمت جلو کار گذاشته می‌شود که در زمان برخوردهای مقابل ضربه ناشی از تصادف را تا حد بسیار زیادی می‌کاهد.

ضوابط تردد: استفاده از چراغ‌های هشدار دهنده در زمان توقف اتوبوس‌ها و سوار و پیاده شدن دانش‌آموزان، باز شدن اتوماتیک تابلوی ایست از سمت چپ اتوبوس، باز شدن یک بازوی دو متری در جلوی اتوبوس که مانع از ورود ناگهانی به خیابان می‌شود.

[illegible]

سرویس مدرسه در آمریکا

در آمریکا اداره حمل‌ونقل مسئول تامین اتوبوس مدارس دولتی است، ایستگاه اتوبوسرانی در شهرها و ایالات مختلف، این خدمات را به طور منظم ارائه می‌دهند که دانش‌آموزان با ثبت‌نام در این سیستم و ارائه فرم درخواست طبق قوانین موجود خدمات دریافت می‌کنند، علاوه بر سرویس روزانه مدارس این اتوبوس‌ها وظیفه حمل‌ونقل دانش‌آموزان در برنامه‌های ورزشی، سفرها و اردوهای علمی و تفریحی را نیز بر عهده دارند. ماموریت این بخش از حمل‌ونقل ارائه امن‌ترین و به صرفه‌ترین سرویس‌دهی به این گروه از شهروندان جامعه است. در صورت گزارش تخلف رانندگان از سوی دانش‌آموزان به مدرسه و تایید صحت گزارش، بسته به نوع تخلف تمهیدات لازم جهت تذکر به راننده انجام می‌گیرد و در صورت تکرار یا شدت تخلف، راننده از کار تعلیق شده و مسئولیت خدمات‌دهی به دانش‌آموزان بر عهده اداره حمل‌ونقل خواهد بود.

سرویس مدرسه در انگلستان

با توجه به سیاست هیأت آموزش و پرورش لندن حمل‌ونقل دانش‌آموزان تحت قوانین و مقررات دولتی و به صورت منطقه‌ای ارائه می‌شود که هدف اصلی این خدمات کمک به دانش‌آموزان برای رفت و آمد به مدرسه به شیوه‌ای کارآمد، امن و با صرفه اقتصادی است. خدمات سرویس مدرسه مطابق با فاصله محل سکونت دانش‌آموزان نسبت به مدرسه ارائه می‌گردد و به نسبت سن و گروه تحصیلی مسافت مشخص و قوانینی کارآمدی در این زمینه وجود دارد، دانش‌آموزان ساکن در فاصله نزدیک به مدرسه (طبق قوانین موجود) بدون نیاز به سرویس مدرسه و به صورت پیاده به مدرسه رفت و آمد خواهند داشت.

یادداشت

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines, typical of notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

سرویس مدرسه در استرالیا

در کشور استرالیا حمل و نقل دانش آموزان به دو شیوه حمل با اتوبوس (در شهرهای کوچک با تراکم شهری پایین) و حمل با خودروهای ون (در شهرهای با تراکم جمعیتی بالاتر و ترافیک سنگین تر) صورت می پذیرد.

اتوبوس های زرد رنگ مدرسه مجهز به دوربین های دیجیتالی مدار بسته آنلاین در داخل اتوبوس، اینترنت وای فای، سیستم عیب یابی تمام خودکار کامپیوتری، سیستم درب های اتوماتیک، سیستم تهویه مطبوع اتوماتیک فناوری های مدرنی همچون GPS و RFID ... هستند.

طبق قوانین کشور استرالیا، هر دو نوع اتوبوس و ون جهت ادامه سرویس دهی، دارای محدودیت سال تولیدی بوده و هیچ اتومبیلی با عمر بیش از ۸ سال نمی تواند در استرالیا بعنوان سرویس مدارس مورد استفاده قرار گیرد.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.